

Ungerådet KBH ønsker: Håndhævelse af røg- og nikotinfri skoletid og indførelse af røg- og nikotinfri arbejdstid i Københavns Kommune

Motivation

I mental trivselsudvalget kæmper vi for bedre mental trivsel blandt unge i Københavns kommune, ved at mindske unges forbrug af nikotinprodukter. Der er en kæmpe stigning og er et tydeligt tegn på at unge kæmper med det mentale helbred og dulmer det ved at benytte sig af nikotinprodukter. Vi ønsker at færre børn og unge i kommunen bliver afhængige af skadelige nikotinprodukter. Børnesundhedsprofilen fra 2023 viste at Københavns unges regelmæssige forbrug af nikotinprodukter er steget fra 4% til 11%, hvilke også er et billede vi selv genkender fra vores skolegang. Derfor anmoder vi om at I håndhæver røg- og nikotinfri skoletid og indfører røg- og nikotinfri arbejdstid i Københavns Kommune.

Forslag 1: Røg- og nikotinfri arbejdstid for ansatte i Københavns Kommune

De voksne er rollemodellerne for de unge og viser dem, hvad normerne er og hvad der er acceptabelt. Det er vigtigt at sende et klart signal til børn og unge om at nikotin og røg er farligt og afhængighedsskabende, og derfor skal de voksne heller ikke bruge fx nikotinprodukter i arbejdstiden. Ungerådet KBH har talt med SUF, som under visionen om et røgfrit København arbejder med at fremme nikotin- og røgfrihed, der hvor børn og unge færdes, herunder også at børn og unge ikke eksponeres for voksne der ryger eller bruger nikotin i skole og fritidslivet. Ungerådet KBH anbefaler at unges rollemodeller (fx lærere og pædagoger) er det gode eksempel og ikke ryger i skoletiden eller i samvær med de unge.

23 ud af 29 kommuner i Region Hovedstaden har allerede eller er ved at indføre røgfri arbejdstid og det mener vi også vi bør have i København. Tal fra Kræftens Bekæmpelse viser at 6 % af medarbejderne stopper med at ryge når der bliver indført røg- og nikotinfri arbejdstid.

Københavns Kommunes egen målsætning er at blive røgfri i 2025. Målet for indsatser er konkret at 4% af Københavnerne er daglige rygere, men i 2021 er tallet på 14%. Så derfor regner man ikke med at målet nås.¹

Forslag 2: Håndhævelse af røg- og nikotinfri skoletid i København

¹ [Status på Røgfrit København 2025 | Københavns Kommunes hjemmeside \(kk.dk\)](#) og [Sundhedsprofil 2021 \(regionh.dk\)](#) (s 119)

I dag er skoletiden røg- og nikotinfri i København, men vi i Ungerådet oplever et stigende problem med at børn og unge bruger nikotinprodukter i skoletiden. Her er det især Vapes, nikotinposer og puffbars, som er i omløb ude på skolerne. Her har vi oplevet at der opstår et marked på skolerne, for salg af disse nikotinprodukter, og mange unge stifter bekendtskab med disse produkter ude på skolerne. Hvilket også ses i tal fra børnesundhedsprofilen 2023 som viste en betydelig stigning i andelen af unge der regelmæssigt bruger røgfri nikotin produkter. Der er ingen tvivl om at nikotin er dårligt for børn og unge og det kan give stress, angst og depression. Man bliver afhængig af produkterne og kan få abstinenser, hvis man ikke får opfyldt sit nikotinbehov, hvilket går udover ens trivsel. Afhængigheden gør også, at man ikke kan koncentrere sig i timerne i skolen og man har svært at fokusere. Nikotin skader de unge hjerner og det kan ses på sigt. Børn og unge i udsatte positioner har 5 gange så stort forbrug af nikotinprodukter som hos andre børn og unge (tal fra Kræftens Bekæmpelse). Alligevel er det sådan at 36% har prøvet røgfri nikotin produkter i 9. klasse.² SUF har tidligere samarbejdet med BUF om implementeringen af røgfri skoletid, og det kan være relevant at genetablere samarbejde med folkeskolerne om forebyggelse af nikotinforgbrug i forbindelse med røg- og nikotinfri folkeskole.

I håndhævelsen af en røg- og nikotinfri folkeskole har Kræftens Bekæmpelse erfaret, at det er vigtigt at der er en konkret proces for hvordan det skal håndteres på skolen når en elev opdages i at bruge røg eller nikotinprodukter og at processen skal overholdes hver gang. Processen kan fx være at når en elev opdages i at bruge røg eller nikotinprodukter i skoletiden får skoleledelsen besked og eleven indkaldes til en samtale med en trivselsmedarbejder. Omdrejningspunktet for samtalen er hvordan eleven kan hjælpes bedst muligt ift. trivslen generelt. Fokus skal ikke blot være på rygestop, men generel mental trivsel. Her kan henvise til forskellige tilbud, som kan hjælpe på de problematikker eleverne oplever og som er med til at de er begyndt at anvende nikotinprodukterne. Kræftens Bekæmpelse benytter en sanktionstrappe når eleverne gentagne gange ikke overholder reglen om nikotinfri skoletid. Hvis skoleledelsen ikke overholder retningslinjerne, kan man gå til skolebestyrelsen.

Ungeråd KBH opfordrer politikerne til at træde i karakter og kræve at skolerne overholder retningslinjerne for nikotinfri folkeskole og indfører røg- og nikotinfri arbejdstid for ansatte i Københavns Kommune.

² Børnesundhedsprofilen 2023 side 69 - 70